

IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA za 2024. godinu

Mart, 2025. godine

Sadržaj:

1.	KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE	3
2.	ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA	8
3.	MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	12
4.	PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	16
5.	PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	17
6.	MARKETING AKTIVNOSTI KOMPANIJE	20
7.	INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA	21
8.	POSLOVNE JEDINICE	21
9.	PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA	21
10.	CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM	21
11.	INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA	22
12.	CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA	22

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

1.1. Opšte informacije

"13 jul - Plantaže" a.d. Podgorica
osnovano 1963. god

Registrovano kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici

dana:	14.08.2002.
pod brojem:	4-0000895/001
Adresa:	Podgorica, Put Radomira Ivanovića br. 2
Matični broj društva:	02016281
Šifra djelatnosti:	020121
Tip preduzeća:	Akcionarsko
Broj akcija:	179,255,993
Nominalna vrijednost jedne akcije (€):	0.5113
Vrijednost akcijskog kapitala na dan 31.12.2024. (€):	91,653,589

1.2. Osnovna/pretežna i pomoćne djelatnosti poslovanja

Djelatnost društva je proizvodnja, prerada i promet poljoprivrednih proizvoda, proizvodnja vina i žestokih pića, proizvodnja loznog i voćnog sadnog materijala, proizvodnja ribe i riblje mlađi (kalifornijska pastrmka), ugostiteljstvo i trgovina.

1.3. Proizvodnja i proizvodni kapaciteti

Kamen temeljac razvoja crnogorskog vinogradarstva i proizvodnje vina bio je projekat "Ćemovsko polje" (1977-1982) kada je počela sadnja vinove loze na površini od 2.000 ha. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta kompanije uključuje 2.015 ha pod zasadima vinograda u rodu, 74.60 ha zasada breskve, nektarine, kajsije i nara, te 39 ha zasada maslina.

Prosječna godišnja proizvodnja grožđa, sa oko 9 miliona čokota, iznosi 13 mil. kg vinskog i 1.8 mil. kg stonog grožđa, a proizvodnja breskve, nektarine, kajsije i nara oko 900 hiljada kg. Tri vinska podruma imaju ukupni kapacitet 33 mil. litara, sa prosječnom godišnjom proizvodnjom od 13 miliona flaširanih proizvoda - vina i prirodnih rakija.

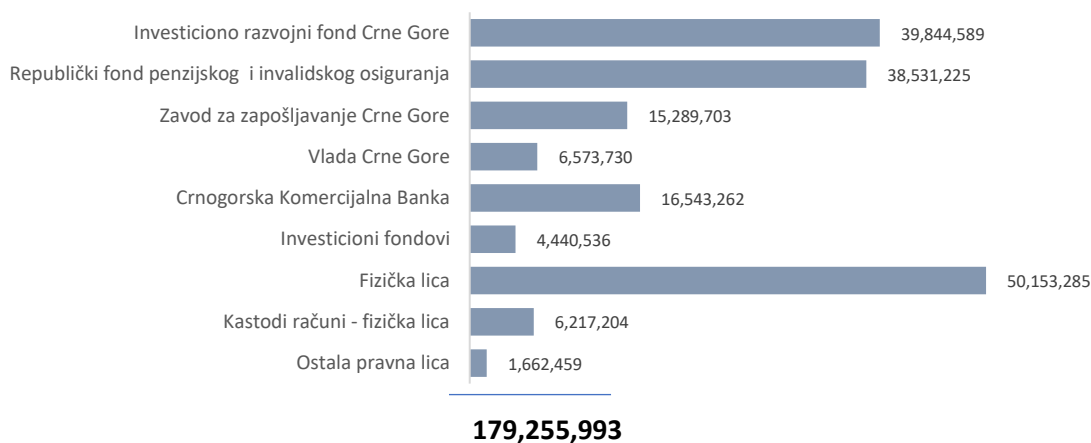
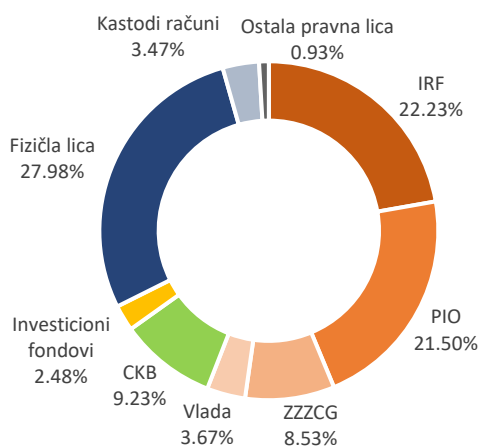
Proizvodni i prerađivački kapaciteti	
Proizvodni kapaciteti:	
Zemljište (m ²):	40,598,689
Vinogradi u rodu - ukupno (ha):	2,014.93
	pod vinskim grožđem (ha): 1,882.87
	pod stonim grožđem (ha): 132.06
Voćnjaci - ukupno (ha):	74.60
	Breskva (ha): 52.33
	Nektarina (ha): 19.47
	Kajsija (ha): 1.72
	Nar (ha): 1.08
Zasad masline od 18.000 stabala - ukupno (ha):	39
Matičnjak loznih podloga (ha):	38
Ribnjak - godišnja proizvodnja (t):	110
Prerađivački kapaciteti:	
Vinarski podrumi - ukupni kapacitet (hl):	330,000
	Stari podrum (hl): 18,000
	Podrum Ćemovsko polje (hl): 307,900
	Podrum Šipčani (hl): 4,100
Hladnjača - ukupni kapacitet (t):	1,000
Ugostiteljstvo - 2 ugostiteljska objekta: Restoran "13. jul" i Restoran "Jezero"	
Maloprodaja sa 6 maloprodajnih objekata (4 vinoteke i 2 prodavnice mješovite robe na imanju)	

Ribnjak proizvodi prosječno 110,000 kg kalifornijske pastrmke, a nalazi se u neposrednoj blizini izvora pitke vode "Mareza". U sopstvenoj proizvodnji kompanije proizvodi se godišnje oko 200,000 -300,000 komada loznih kalemova. Radi očuvanja autohtonih sorti vinove loze, usvojili smo najnoviju tehnologiju proizvodnje loznih kalemova na podlogama koje odgovaraju vinogradarskim terenima Ćemovskog polja i Crne Gore. Zahvaljujući površini od 38 ha matičnjaka loznih podloga, godišnju proizvodnju korostimo za obnavljanje našeg vinograda, a posebno starih zasada pod autohtonim sortama. Sa oko 18,000 stabala maslina u rodu značajna djelatnost je i proizvodnja maslinovog ulja.

Kompanija takođe posjeduje dva restorana, šest maloprodajnih objekata, a u okviru Vinskog puta omogućene su individualne i grupne posjete našoj vinariji.

1.4. Vlasništvo i struktura kapitala na 31.12.2024.

Akcionari	Broj akcija	% broja akcija
Investiciono razvojni fond Crne Gore	39,844,589	22.23%
Republički fond penzijskog i invalid.osiguranja	38,531,225	21.50%
Zavod za zapošljavanje RCG	15,289,703	8.53%
Vlada Crne Gore	6,573,730	3.67%
Crnogorska komercijalna banka a.d.	16,543,262	9.23%
Investicioni fondovi	4,440,536	2.48%
Fizička lica	50,153,285	27.98%
Kastodi računi - fizička lica	6,217,204	3.47%
Ostala pravna lica	1,662,459	0.93%
Ukupno	179,255,993	100.00%

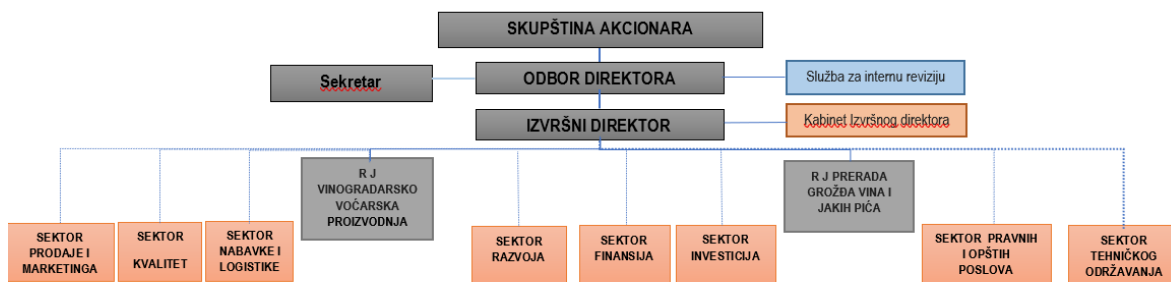
Vlasnička struktura - akcionari prema broju akcija**Učešće akcionara u vlasničkoj strukturi**

Broj akcija: 179.255.993

Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi 0,5113 €

Vrijednost akcijskog kapitala na dan 31.12.2024. god. iznosi 91.653.589 €

1.5. Organizaciona struktura

1.6. Skupština akcionara, Odbor direktora i izvršni direktor

Kompanija je 2002. godine formirana kao akcionarsko društvo. Najviši organ kompanije je Skupština akcionara. Na redovnoj godišnjoj sjednici Skupštine akcionara, koja se održava svake godine krajem juna u periodu oko dana firme (25. jun), akcionari imenuju i razrješavaju članove Odbora direktora, biraju nezavisnog revizora, usvajaju godišnji izvještaj o poslovanju i izvještaj revizora, odlučuju o raspodjeli dobiti i donose druge važne odluke i akte vezane za poslovanje kompanije, koje su u njihovom domenu odlučivanja.

Sve akcije kompanije su obične akcije koje vlasnicima daju ista prava. Akcije se kotiraju na Montenegro berzi na A listi.

Odbor direktora, koji se sastoji od 7 članova, bira Skupština jednom godišnje, u skladu sa statutarnim odredbama.

Odbor direktora je nakon 13. avgusta 2024. godine promijenjen, a novi sastav je preuzeo svoje funkcije. Članovi ovog sastava su:

- Nikola Tripković, član
- Mr Nikola Perišić, član
- Ivana cvijović, član
- Boris Boričić, član
- Darko Rašović, član
- Milan Drakić, član
- Stevan Raičević, član

1.7. Korporativno upravljanje

Kompanija primjenjuje kodeks korporativnog upravljanja, kojim su postavljeni principi koji imaju za cilj unapređenje ekonomske efikasnosti, rasta i razvoja kompanije. Osnovi cilj je uvođenje dobrih poslovnih običaja i uspostavljanje visokih standarda u domenu upravljanja kompanijom. Na taj način se stvara sistem kontrole rada rukovodstva kompanije i zaštite akcionara, kako bi se korišćenje resursa kompanije učinilo efikasnijim, i ujedno učvrstilo povjerenje javnosti u poslovanje i rad kompanije.

1.8. Cilj

Ciljevi kompanije su fokusirani na ostvarivanje održivog rasta i profitabilnosti kroz unapređenje efikasnosti proizvodnje i kvaliteta proizvoda. Kompanija će se usmjeriti na jačanje konkurentnosti na tržištu, smanjenje prodajnih količina uz povećanje profitabilnosti, te razvoj komplementarnih djelatnosti kao što su maslinarstvo i turizam. Planira se realizacija značajnih investicija u modernizaciju, podizanje novih zasada i poboljšanje infrastrukture, što će omogućiti dugoročno održiv poslovni razvoj. Takođe, cilj je osigurati stabilnost likvidnosti kroz optimizaciju imovine i učinkovito upravljanje kapitalom, kako bi se podržali investicioni ciklusi i osigurala dugoročna održivost poslovanja.

1.9. Misija

Naša misija je unaprijediti kvalitet i efikasnost proizvodnje vina i vinogradarstva, razvijajući moderne proizvode koji će biti prepoznati kao brend s visokim standardima kvaliteta. Usmjereni smo na dugoročnu održivost, podsticanje inovacija te jačanje konkurentnosti na tržištu, istovremeno čuvajući crnogorsku tradiciju u vinarstvu, uz poštovanje dugoročnih interesa potrošača, klijenata, zaposlenih, ekološkog okruženja i društvene zajednice kojoj pripadamo.

1.10. Vizija

Plantaže čuvaju naslijeđe i razvijaju crnogorsko vinarstvo i vinogradarstvo. Naša vizija se zasniva na ideji da postanemo regionalni lider, nudeći proizvode koji pružaju izvrsnu vrijednost za novac, te osigurati svjetski kvalitet. Kroz maksimalno iskorištavanje svojih resursa i kapaciteta, kompanija će nastaviti održiv rast, razvoj i inovacije.

2. ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

U nastavku je pregled pozicija Bilansa stanja i Bilansa uspjeha za posljednjih 6 godina:

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI - BILANS STANJA

POZICIJA	Redni Broj	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AKTIVA							
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	
B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002	76,852,600 €	74,591,198 €	410,990,079 €	405,028,881 €	400,577,982 €	397,342,305 €
I. GOODWILL	003	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	15,602 €	13,837 €	31,822 €	10,056 €	10,707 €	8,644 €
III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005	73,749,155 €	72,355,159 €	408,902,891 €	403,153,875 €	398,867,767 €	395,675,228 €
1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	55,296,940 €	53,478,859 €	387,232,006 €	382,588,150 €	379,444,120 €	376,518,489 €
2. Investicione nekretnine	007	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
3. Biološka sredstva	008	18,452,216 €	18,876,299 €	21,670,885 €	20,565,725 €	19,423,647 €	19,156,739 €
IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009	3,087,842 €	2,222,203 €	2,055,366 €	1,864,950 €	1,699,509 €	1,658,434 €
1. Učešća u kapitalu	010	2,427,594 €	1,717,307 €	1,705,823 €	1,670,759 €	1,660,670 €	1,658,434 €
2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	
3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012	660,248 €	504,895 €	349,543 €	194,191 €	38,838 €	0 €
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013	0 €	317,538 €	1,121,721 €	1,195,856 €	1,015,521 €	963,759 €
D. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
E. OBRтна SREDSTVA	015	68,399,859 €	59,615,292 €	53,292,573 €	50,384,956 €	46,397,683 €	48,419,023 €
I. ZALIHE	016	48,451,441 €	51,797,511 €	47,841,255 €	42,824,371 €	40,345,905 €	41,714,125 €
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017	19,948,419 €	7,817,782 €	5,451,319 €	7,560,585 €	6,051,778 €	6,704,897 €
1. Potraživanja	018	15,737,450 €	5,969,561 €	5,210,112 €	7,157,078 €	5,751,286 €	6,619,223 €
2. Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	019	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
3. Kratkoročni finansijski plasmani	020	1,607,620 €	1,664,181 €	174,352 €	155,352 €	155,352 €	38,838 €
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	1,622,172 €	157,338 €	49,320 €	223,824 €	120,244 €	29,339 €
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	981,177 €	26,702 €	17,534 €	24,331 €	24,895 €	17,497 €
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023	145,252,459 €	134,524,029 €	465,404,373 €	456,609,693 €	447,991,186 €	446,725,087 €
PASIVA							
A. KAPITAL (102 do 109)	101	109,210,462 €	89,894,644 €	386,696,054 €	373,894,286 €	367,703,394 €	368,703,700 €
I. OSNOVNI KAPITAL	102	91,653,589 €	91,653,589 €	91,653,589 €	91,653,589 €	91,653,589 €	91,653,589 €
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	
III. REZERVE	104	6,847,125 €	6,408,022 €	6,435,433 €	6,296,295 €	6,082,937 €	6,051,833 €
IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI	105	215,738 €	215,738 €	317,376,377 €	317,218,833 €	316,155,360 €	315,079,873 €
V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI	106	-5,763 €	-5,763 €	0 €	0 €	0 €	0 €
VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107	10,499,772 €	10,499,772 €	10,499,772 €	10,988,566 €	12,001,462 €	14,108,358 €
VII. GUBITAK	108	0 €	18,876,715 €	39,269,117 €	52,262,997 €	58,189,954 €	58,189,954 €
VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109	0 €	0 €	0 €	0 €		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110	15,143,719 €	19,291,431 €	14,808,314 €	14,791,712 €	12,240,549 €	9,347,241 €
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	111	335,374 €	3,720,363 €	1,731,811 €	1,273,253 €	1,089,843 €	1,262,709 €
II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112	14,808,344 €	15,571,069 €	13,076,503 €	13,518,459 €	11,150,706 €	8,084,531 €
1. Dugoročni krediti	113	13,240,840 €	15,362,992 €	12,942,637 €	13,446,199 €	11,023,718 €	8,011,540 €
2. Ostale dugoročne obaveze	114	1,567,504 €	208,077 €	133,866 €	72,260 €	126,988 €	72,991 €
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115	2,511,516 €	2,736,550 €	34,199,395 €	36,309,123 €	36,646,173 €	35,342,328 €
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116	18,386,763 €	22,601,403 €	29,700,609 €	31,614,573 €	31,401,070 €	33,331,819 €
I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117	18,386,763 €	22,601,403 €	29,700,609 €	31,614,573 €	31,401,070 €	33,331,819 €
1. Kratkoročne finansijske obaveze	118	8,549,488 €	7,580,585 €	9,658,917 €	9,317,481 €	7,797,636 €	8,096,943 €
2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji	119	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	
3. Obaveze iz poslovanja	120	6,061,162 €	6,302,554 €	6,827,173 €	7,446,476 €	6,435,105 €	6,882,756 €
4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121	3,265,852 €	8,432,495 €	11,820,280 €	13,500,705 €	14,723,651 €	14,966,471 €
prihoda	122	287,785 €	244,501 €	1,352,150 €	1,189,756 €	2,035,251 €	3,048,622 €
6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123	222,476 €	41,269 €	42,089 €	160,155 €	409,427 €	337,027 €
II. KRATKOROČNA REZERVISANJA	124	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	
E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125	145,252,459 €	134,524,029 €	465,404,373 €	456,609,693 €	447,991,186 €	446,725,087 €

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA								
Redni broj	Pozicija	Redni Broj	2019	2020	2021	2022	2023	2024
I	POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201	29,563,343 €	21,511,711 €	19,201,357 €	20,872,520 €	27,471,746 €	32,336,591 €
1	Prihodi od prodaje	202	29,086,865 €	18,023,391 €	22,961,133 €	24,689,706 €	29,208,828 €	31,264,621
2	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203	355,975 €	158,129 €	212,863 €	21,754 €	239,502 €	106,332
3	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204	41,481 €	3,257,488 €	0 €	0 €	0 €	0 €
4	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205	0 €	0 €	-4,158,170 €	-5,575,917 €	-2,092,564 €	812,179
5	Ostali poslovni prihodi	206	79,022 €	72,703 €	185,531 €	1,736,977 €	115,980 €	153,459
II	POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207	30,308,540 €	31,554,605 €	25,697,045 €	29,584,681 €	32,712,591 €	33,990,342 €
1	Nabavna vrijednost prodane robe	208	437,999 €	338,558 €	216,404 €	547,234 €	839,502 €	909,900.99
2	Troškovi materijala	209	9,067,063 €	7,717,860 €	8,558,939 €	9,588,847 €	12,113,639 €	11,628,951.78
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	14,581,020 €	11,831,255 €	10,505,056 €	10,121,836 €	11,370,309 €	12,281,908
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	3,172,006 €	8,347,144 €	3,383,385 €	5,392,134 €	4,655,652 €	4,452,112
5	Ostali poslovni rashodi	212	3,050,451 €	3,319,787 €	3,033,262 €	3,934,629 €	3,733,489 €	4,717,469
A	POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213	-745,197 €	-10,042,894 €	-6,495,688 €	-8,712,161 €	-5,240,845 €	-1,653,750 €
I	FINANSIJSKI PRIHODI	214	193,256 €	34,366 €	48,910 €	19,420 €	31,968 €	17,087
II	FINANSIJSKI RASHODI	215	1,124,489 €	1,639,906 €	1,789,135 €	1,407,507 €	1,239,474 €	1,013,167
B	FINANSIJSKI REZULTAT (214 - 215)	216	-931,233 €	-1,605,539 €	-1,740,225 €	-1,388,087 €	-1,207,506 €	-996,080 €
I	OSTALI PRIHODI	217	3,764,221 €	472,508 €	1,001,932 €	1,704,040 €	3,067,261 €	3,338,367.94
II	OSTALI RASHODI	218	1,617,887 €	7,793,294 €	12,962,705 €	2,463,894 €	1,622,756 €	459,608.00
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219	2,146,333 €	-7,320,785 €	-11,960,772 €	-759,854 €	1,444,505 €	2,878,760 €
D	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220	469,904 €	-18,969,219 €	-20,196,686 €	-10,860,102 €	-5,003,845 €	228,930 €
E	NETO REZULTAT POSLOV. KOJE JE OBUSTAVLJENO	221	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
F	REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222	469,904 €	-18,969,219 €	-20,196,686 €	-10,860,102 €	-5,003,845 €	228,930 €
G	DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
1	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	224	0 €	0 €	0 €	0 €		
2	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme	225	0 €	0 €	0 €	0 €		
3	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridr. društava	226	0 €	0 €	0 €	0 €		
4	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka)	227	0 €	0 €	0 €	0 €		
5	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228	0 €	0 €	0 €	0 €		
H	PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229	313,492 €	-92,504 €	195,716 €	2,133,779 €	923,111 €	-817,269 €
1	Tekući porez na dobit	230	222,476 €	0 €	821 €	118,066 €	249,272 €	327,286
2	Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231	91,016 €	-92,504 €	194,895.62	2,015,713	673,840	-1,144,556
I	NETO REZULTAT (222+223-229)	232	156,412 €	-18,876,715 €	-20,392,402 €	-12,993,880 €	-5,926,957 €	1,046,200 €
J	ZARADA PO AKCIJI							
1	Osnovna zarada po akciji	233	0.0009 €	-0.1053 €	-0.1138 €	-0.0725 €	-0.0331 €	0.01 €
2	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234						

Racio pokazatelji

Finansijski pokazatelji predstavljaju najčešće korišćene i najrasprostranjenije alate za procjenu finansijskog stanja preduzeća. U nastavku su prikazani ključni pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, ekonomičnosti i profitabilnosti, koji omogućavaju detaljan uvid u poslovnu efikasnost i stabilnost preduzeća.

Pokazatelji likvidnosti

<i>Tekuća likvidnost</i>	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	68,399,859	59,615,292	53,292,573	50,384,956	46,397,683	48,419,023
<i>Tekuće obaveze</i>	18,386,763	22,601,403	29,700,609	31,614,573	31,401,070	33,331,819
<i>Angažovana obrtna sredstva / Tekuće obaveze</i>	3.72	2.64	1.79	1.59	1.48	1.45

<i>Dugoročna likvidnost</i>	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Angažovana osnovna sredstva</i>	76,852,600	74,591,198	410,990,079	405,028,881	400,577,982	397,342,305
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	68,399,859	59,615,292	53,292,573	50,384,956	46,397,683	48,419,023
<i>Dugoročne obaveze</i>	14,808,344	15,571,069	13,076,503	13,518,459	11,150,706	8,084,531
<i>(Angažovana osnovna sredstva + Angažovana obrtna sredstva) / Dugoročne obaveze</i>	9.81	8.62	35.51	33.69	40.08	55.14

Koeficijent likvidnosti 2024. godine (1.45) manji je u odnosu na 2023. godinu (1.48), što ukazuje na smanjenje sposobnosti preduzeća da izmiruje svoje kratkoročne obaveze u 2024. godini .

Naime, iako su obrtna sredstva nešto povećana u 2024. godini, rast tekućih obaveza je veći, što smanjuje koeficijent likvidnosti. Ovo ukazuje na manju likvidnost, odnosno da preduzeće ima manje sredstava u odnosu na svoje kratkoročne obaveze nego u prethodnoj godini. Ovaj trend može biti zabrinjavajući, jer smanjenje koeficijenta likvidnosti signalizira povećan rizik u smislu sposobnosti preduzeća da na vrijeme izmiruje svoje obaveze.

Dugoročna likvidnost je značajno poboljšana u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu, što je rezultat smanjenja dugoročnih obaveza . Dugoročna likvidnost je porasla na 55.14, što znači da preduzeće ima 55 puta više imovine (obrotnih i osnovnih sredstava) nego dugoročnih obaveza. Ovo ukazuje na vrlo solidnu poziciju preduzeća u smislu dugoročne likvidnosti, sa znatno većim resursima u odnosu na dugoročne dugove.

Pokazatelji zaduženosti

<i>Koeficijent zaduženosti</i>	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Ukupne obaveze</i>	33,195,107	38,172,472	42,777,112	45,133,032	42,551,776	41,416,350
<i>Ukupna imovina</i>	145,252,459	134,524,029	465,404,373	456,609,693	447,991,186	446,725,087
<i>Ukupne obaveze/ Ukupna imovina</i>	0.23	0.28	0.09	0.10	0.095	0.093
<i>Koeficijent finansijskog leveridža</i>	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Ukupne obaveze</i>	33,195,107	38,172,472	42,777,112	45,133,032	42,551,776	41,416,350
<i>Ukupan kapital</i>	109,210,462	89,894,644	386,696,054	373,894,286	367,703,394	368,703,700
<i>Ukupne obaveze / Ukupan kapital</i>	0.30	0.42	0.11	0.12	0.12	0.11

Faktor zaduženosti	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ukupne obaveze	33,195,107	38,172,472	42,777,112	45,133,032	42,551,776	41,416,350
Neraspoređena dobit	10,499,772	10,499,772	10,499,772	10,988,566	12,001,462	14,108,358
Amortizacija	3,172,006	8,347,144	3,383,385	5,392,134	4,655,652	4,452,112
Ukupne obaveze / (Zadržana dobit + Amortizacija)	2.43	2.03	3.08	2.76	2.55	2.23

Pokazatelj zaduženosti preduzeća u 2024. godini je malo smanjen u odnosu na 2023. godinu, što ukazuje na smanjenje nivoa zaduženosti. Iako smanjenje nije drastično, pokazatelj zaduženosti je i dalje relativno nizak, što znači da preduzeće većinu svoje imovine finansira kroz vlastite izvore ili kapital, čime se smanjuje rizik od prekomjernog zaduživanja. Ovo je pozitivan signal, jer preduzeće pokazuje stabilnost u pogledu svojih dugova.

Trend smanjenja koeficijenta levridža iz 2023. u 2024. godinu sugerise da preduzeće postepeno smanjuje svoj dug, što je pozitivno za njegovo dugoročno finansijsko zdravlje.

Faktor zaduženosti u 2024. godini pokazuje da preduzeće ima bolje uslove za servisiranje svojih obaveza u odnosu na prethodnu godinu, a smanjenje duga, uz povećanje dobiti, znači da preduzeće postaje manje zavisno od duga i stabilnije u pogledu svojih obaveza.

Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ukupni prihodi	33,520,820	22,018,585	20,252,199	22,595,980	30,570,975	35,692,046
Ukupni rashodi	33,050,916	40,987,804	40,448,885	33,456,082	35,574,820	35,463,117
Ukupni prihodi / Ukupni rashodi	1.01	0.54	0.50	0.68	0.86	1.01

Ekonomičnost redovnog poslovanja	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Poslovni prihodi	29,563,343	21,511,711	19,201,357	20,872,520	27,471,746	32,336,591
Poslovni rashodi	30,308,540	31,554,605	25,697,045	29,584,681	32,712,591	33,990,342
Poslovni prihodi / Poslovni rashodi	0.98	0.68	0.75	0.71	0.84	0.95

Pokazatelj ekonomičnosti preduzeća u 2024. godini bilježi pozitivan trend u odnosu na 2023. godinu, sa poboljšanjem odnosa između prihoda i rashoda. Iako je rast profita minimalan, preduzeće je na dobrom putu ka većoj efikasnosti, jer su prihodi porasli, a gubitak smanjen. U budućnosti, preduzeće treba da se fokusira na dalju optimizaciju troškova i implementaciju strategija za povećanje prihoda, kako bi poboljšalo profitabilnost. Poboljšanje pokazatelja ekonomičnosti redovnog poslovanja predstavlja napredak, a dalji rad na optimizaciji rashoda biće ključan za postizanje potpune ekonomske efikasnosti i dugoročne profitabilnosti.

Pokazatelji profitabilnosti

EBIT	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rezultat prije oporezivanja	469,904	-18,969,219	-20,196,686	-10,860,102	-5,003,845	228,930
Rashodi kamata	819,630	954,143	1,174,842	1,406,068	1,239,197	1,012,590
Rezultat prije oporezivanja+ rashodi kamata	1,289,534	-18,015,076	-19,021,843	-9,454,033	-3,764,649	1,241,520

EBITDA	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	469,904	-18,969,219	-20,196,686	-10,860,102	-5,003,845	228,930
<i>Rashodi kamata</i>	819,630	954,143	1,174,842	1,406,068	1,239,197	1,012,590
<i>Amortizacija</i>	2,932,583	3,039,211	3,023,085	5,351,757	4,607,963	4,172,646
<i>Rezultat prije oporezivanja+ rashodi kamata+amortizacija i rezervisanja</i>	4,222,117	-14,975,865	-15,998,758	-4,102,276	843,315	5,414,166

EBIT i EBITDA pokazatelji ukazuju na značajan napredak preduzeća u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu.

U 2024. godini, EBITDA preduzeća je porasla na **5,414,166**, dok je u 2023. godini iznosila **843,315**. Ovo predstavlja značajan skok u operativnoj profitabilnosti, što sugerise da je preduzeće poboljšalo svoje poslovanje, povećalo prihode, dok su rashodi bili pod kontrolom. Pozitivan EBIT sugerise bolju kontrolu troškova, povećanje prihoda ili optimizaciju poslovanja, dok pozitivan EBITDA pokazuje stabilan novčani tok iz osnovnih aktivnosti, što je ključni pokazatelj za budući rast i stabilnost.

Međutim, preduzeće treba nastaviti raditi na održavanju i daljem poboljšanju svojih operativnih performansi kako bi se obezbijedio rast i stabilnost u budućnosti.

3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

3.1. Uvođenje sistema upravljanja zaštitom životne sredine

Usljed sve strožijih zakonskih zahtjeva, razvoja ekonomskih i drugih mjera za unapređenje zaštite životne sredine i zaštite zdravlja korisnika naših proizvoda, kao i rasta brige zainteresovanih strana, rukovodstvo je 2024. godine donijelo odluku da uvede sistem upravljanja zaštitom životne sredine i uvelo Poslovnik o zaštiti životne sredine u cilju unaprijeđenja odnosa prema sredini u kojoj naše preduzeće i njegovi zaposleni žive i rade. Sistem upravljanja zaštitom životne sredine je uspostavljen u skladu sa zahtjevima standarda *ISO 14001:2004 - Sistemi upravljanja zaštitom životne sredine - Zahtjevi sa uputstvom za primjenu*.

Kompanija dokumentuje, primjenjuje, i održava sistem upravljanja zaštitom životne sredine u cilju sprječavanja i smanjenja zagađenja životne sredine i usaglašavanja svoga sistema sa svim zahtjevima standarda za upravljanje zaštitom životne sredine, zahtjevima iz zakona i propisa i zahtjeva zainteresovanih strana.

Menadžment kompanije je definisao Politiku zaštite životne sredine, koja je jedinstveno utvrđena na nivou preduzeća i sa njom upoznati svi zaposleni u preduzeću kao i sve interne zainteresovane strane.

Politika zaštite životne sredine predstavlja osnovu za planiranje poboljšanja zaštite životne sredine kao i za uspostavljanje posebnih ciljeva i programa upravljanja zaštitom životne sredine.

Najviše rukovodstvo u „13. jul – Plantaže“ a.d. opredijeljeno je za neprekidno unaprijeđenje sistema upravljanja zaštitom životne sredine u skladu sa zahtjevima standarda ISO 14001: 2015.

Svi zaposleni u „13. jul – Plantaže“ a.d. su opredijeljeni i djeluju na sprječavanju i eliminisanju zagađivanja životne sredine i u tom cilju:

- Identifikuju sve aspekte životne koji imaju ili mogu imati uticaj na životnu sredinu u cilju sprječavanja zagađivanja životne sredine;
- Obavljaju svoje poslovne aktivnosti u skladu sa odgovarajućim zakonima, propisima i drugim zahtjevima o zaštiti životne sredine;
- Definišu i sprovode pravila organizacije koja nisu predviđena zakonskim propisima, a u cilju poboljšanja sistema upravljanja zaštitom životne sredine;
- Obučavaju da preventivno djeluju u sprječavanju zagađivanja, štednji resursa i da stalno poboljšavaju sistem zaštite životne sredine;
- Štede resurse i energiju, smanjuju ili eliminišu upotrebu štetnih materija i kontrolisano postupaju sa otpadom;
- Razmatraju mišljenja i sugestije svih zainteresovanih strana i preduzimaju odgovarajuće mjere u cilju unaprijeđenja zaštite životne sredine;
- Informišu poslovne partnere i druge zainteresovane strane o sopstvenom opredjeljenju za zaštitu životne sredine.

Prilikom identifikacije i vrijednovanja aspekata životne sredine, u „13. jul – Plantaže“ a.d. se razmatraju sljedeće opšte grupe aspekata životne sredine:

- Emisije u vazduh;
- Ispuštanja u vodu: otvorene vodotokove i tehnološku, atmosfersku i fekalnu kanalizaciju;
- Ispuštanje u zemljište;
- Korišćenje resursa: sirovina, vode, električne energije, pare i drugih prirodnih resursa;
- Uticaj otpadnih i opasnih materija,
- Angažovana i emitovana energije: toplote, radijacije, buke, vibracija,
- Incidentne situacije i udesi pri kojim može doći do značajnih aspekata na životnu sredinu,
- Žalbe zainteresovanih strana

Kompanija je izradila program preventivnih mjera u cilju povećanja nivoa zaštite imovine i poslovanja kompanije.

Preventivne pripreme predstavljaju efikasan odgovor na bilo koju od naprijed navedenih pojava, uključujući i spremnost na brzo reagovanje na pojave prirodnih katastrofa.

Preventivne mjere se implementiraju kroz sljedeće aktivnosti: fizička zaštita, preventivno tehničke mjere obezbjeđenja, zaštita od požara ili protivpožarna zaštita i sanitarno tehničke, biološke i hemijske mjere obezbjeđenja sopstvenih resursa a samim tim i uticaja i zaštite životne sredine i okoline.

3.1.1 Emisija u vazduh

Kompanija je instalirala kotao na biomasu 2018. godine, čime je izvršena potpuna supstitucija korišćenja lož ulja i mazuta sagorijevanjem drvene sječke koja nastaje zimskom rezidbom vinove loze.

Planom investicija za 2025. godinu predviđene su investicije usmjerene na implementaciju mjera zaštite životne sredine, kako je utvrđeno Elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu. Među planiranim ulaganjima su: izrada projekta za izgradnju objekta za skladištenje biomase i nabavka transportera za pretovar pepela.

3.1.2 Otpadne vode

Kompanija je godinama unazad u fazi pripreme realizacije projekta tretmana teholoških otpadnih voda, kao jednog od ključnih preostalih ekoloških problema.

Prethodno je planirano da će se:

- 90% otpadnih voda usmjeravati prema vinogradima kompanije, te dio vode koristiti za proces kompostiranja, a dio kada HPK dosegne zakonski dozvoljen nivo za nalivanje matičnih zasada;
- da će se čvrsta materija mehanički odvajati od tečne i koristiti kao dobra osnova za proizvodnju komposta;
- da će se 10% voda odvoditi u gradsku kanalizaciju.

Za potrebe investicija u izgradnju kompostišta Vlada Crne Gore je opredijelila sredstva u iznosu od 1,8 miliona € za zbrinjavanje biološki razgradivog otpada na teritoriji Glavnog grada Podgorica iz Deponija d.o.o., Zelenilo d.o.o. i 13. jul Plantaže a.d. Ovu opciju su Plantaže potvrdile kao osnovu za Glavni projekat i pripremu tenderske dokumentacije u decembru 2022. godine na osnovu Odluke Odbora direktora Plantaža od 01.02.2021.godine. Ovim je planirano i potpuno interno razdvajanje mreža, čime bi se odvojile industrijske vode od ostalih otpadnih voda.

Zbog nedostatka novčanih sredstava u prethodnom periodu, sve aktivnosti vezane za rješavanje ovog pitanja su obustavljene.

Izvršni direktor je 15.11.2023. godine donio Rješenje o formiranju radnog tima za iznalaženje optimalnog rješenja za regulisanje sistema otpadnih voda br.6923.

Analizom dostupne dokumentacije, utvrđeno je da je kompanija u prethodnom periodu realizovala aktivnosti koje se odnose na mjerenja i analize otpadnih voda. Takođe, utvrđeno je da Kompanija ne raspolaže dokumentacijom koja se odnosi na projekat izgradnje kompostišta, niti je upoznata da je takav projekat izrađen.

Nakon održanih sastanaka sa Vodovod i kanalizacija d.o.o. i konsultantom Fichtner zaključeno je da je jedino prihvatljivo rješenje mehanički i biološki tretman otpadnih voda nakon kojeg bi

otpadne vode bile dovedene do nivoa kvaliteta u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda (Sl.list CG br.056/19).

Nakon niza održanih sastanaka usaglašeno je da je potrebno buduće aktivnosti realizovati u dvije faze:

- razdvajanje internih mreža (industrijske otpadne vode, atmosferske vode i sanitarne otpadne vode), što je neophodan korak nezavisno od toga koji način tretmana otpadnih voda će dalje biti odabran;
- Ugovor o projektovanju i izgradnji koji omogućava ponuđačima da predlože rješenje koje smatraju najprikladnijim za ispunjavanje ciljeva koje kompanija postavi.

Odbor direktora je 29.03.2024. godine donio odluku br.2143 o usvajanju izvještaja Radnog tima i davanju saglasnosti za pripremu tenderske dokumentacije za projekat tretmana otpadnih voda koje se generišu u kompaniji, od strane angažovanog konsultanta Fichtner Water&& Transportation GmbH Stuttgart, dodijeljenog na osnovu Zasebnog ugovora br.24587 od 29.09.2017.godine, zaključenog između Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Glavnog grada Podgorica i KFW banke.

3.1.3 Korišćenje resursa- potrošnja električne energije

Kompanija je u saradnji sa Elektroprivreda Crne Gore (EPCG) razvila idejna rješenja za izgradnju dvije solarne elektrane, koje bi služile za kompenzaciju potrošnje električne energije naše kompanije. Ovaj projekt je baziran na modelu "Solari 5000+" EPCG, gdje bi se proizvedena energija koristila isključivo za naše potrebe, a eventualni viškovi tokom pojedinih mjeseci plasirali u distributivnu mrežu.

Investicija bi bila pokrivena kroz otplatu u periodu od 6-7 godina u vidu mjesečnih rata koje bi bile na nivou trenutnog prosječnog mjesečnog računa za električnu energiju. Ovaj projekat predstavlja ključnu investiciju za obje kompanije, s obzirom na to da "13. Jul Plantaže" a.d. spada među najveće potrošače električne energije u Crnoj Gori, sa godišnjom potrošnjom od 9,6 do 9,8 GWh. Nakon otplate investicije, ostvarena ušteda na godišnjem nivou bi bila gotovo 1.000.000 eura, što odgovara trenutnim troškovima za električnu energiju. Takođe, EPCG bi rasteretila svoj sistem za jednog od najvećih potrošača, što je od posebnog značaja u kontekstu planiranog gašenja Termoelektrane Pljevlja.

Lokacije za izgradnju solarnih elektrana bile su na katastarskim parcelama 7930 i 7935/7 KO Podgorica III. Ove parcele su odabrane zbog blizine Rasklopista, osunčanosti i činjenice da nisu bile pod zasadima. Međutim, Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj Glavnog grada odbio je izdavanje Urbanističko-tehničkih uslova za izgradnju solarnih elektrana, pozivajući se na izmjenu opštinskog propisa koja navodi da lokacije za objekte solarnih elektrana snage od 1MW do 5MW ne mogu biti određene unutar Generalnog urbanističkog rješenja (GUR) Podgorice, osim na postojećim objektima i parking prostorima.

U toku su pripreme za iznalaženje rješenja koje bi omogućilo realizaciju ovog važnog projekta.

3.2. Društveno odgovorno poslovanje

Društvena odgovornost kompanije se ogleda kroz dvije dimenzije:

1. Interna dimenzija:

- Upravljanje ljudskim resursima – kako privući i zadržati zaposlene koji posjeduju odgovarajuće znanje i vještine za rad; edukacija zaposlenih,
- Zdravlje i sigurnost na poslu – pomoć za liječenje, životno osiguranje, osiguranje od nesreće.

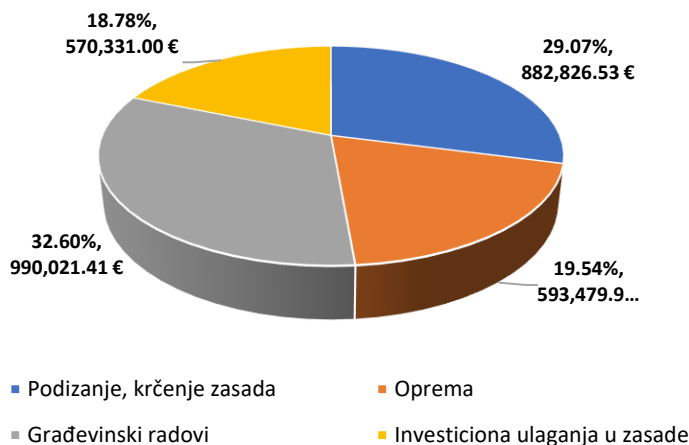
2. Eksterna dimenzija:

- Lokalna zajednica – zaštita životne sredine, zapošljavanje ljudi sa invaliditetom, sponzorisanje lokalnih sportskih klubova, kulturnih manifestacija i sl.
- Odnosi sa potrošačima i dobavljačima – povjerenje, fer odnosi, poštovanje želja i potreba partnera.
- Poštovanje ljudskih prava – poštovanje radnih standarda i radnog prava, transparentno poslovanje.

4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

U 2024. godini realizovano je 3 mil. € investicionih ulaganja. Investiciona ulaganja u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu su povećana za 84% (1.65 mil. €) , u odnosu na 2022. godinu,

Struktura investicionih ulaganja u 2024. godini

povećana su 4 puta i u odnosu na 2021. godinu, povećana su za 74% (1.75 mil.€).

U 2025. godini, po usvojenom Planu investicija, predviđena su investiciona ulaganja u obnovu zastarjele opreme i sistema , nabavka mehanizacije, sanacija i adaptacija postojećih objekata, podizanje novih vinograda u većoj površini od prethodnih (62 ha), i krčenje većih površina nerentabilnih vinograda (200 ha). U prehodne tri godine, investiciona ulaganja su svodjena na neophodna, kako u nabavci dodatne opreme, adaptaciji objekata i obnavljanju vinograda. Planom investicija za 2025. godinu, u iznosu od 4.4 mil. eur (bez PDV-a), takođe su

planirana neophodna ulaganja kroz nabavku, adaptaciju i remont sistema, s ciljem pronalaska efikasnijih i ekonomičnijih rješenja.

Obnova zasada u narednim godinama je od izuzetnog značaja zbog zaustavljanja povećanja prosječne starosti vinograda.

Nabavka nove mehanizacije u vinogradima bi trebala da bude iz godine u godinu povećana kako bi se rizik od nedostatka sezonske radne snage sveo na podnošljiv a sa kojim je kompanija upoznata i suočena u poslednje vrijeme.

Automatizacijom većeg broja agrotehničkih operacija, obezbijedila bi se efikasnija, kvalitetnija i sigurnija proizvodnja uz smanjenje troškova i značajnog učešća u cijeni koštanja primarne sirovine.

5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Od samog osnivanja kompanija je prepoznala značaj primjenjenih naučnih istraživanja za razvoj inovativnosti i poboljšanja kompetitivnosti na tržištu. Kao takva predstavlja pozitivan primjer povezivanja privrede i nauke. Aktivnostima koje su se realizovale i koje se realizuju kroz niz istraživačkih projekata u oblasti vinogradarstva, vinarstva i voćarstva doprinosi se razvoju i boljem pozicioniranju vinogradarsko-vinarske proizvodnje, raznovrsnijoj, bogatijoj i kvalitetnijoj ponudi naših vina, razvoju i širenju vinske kulture i vinogradarskog turizma. Sektor za razvoj naše kompanije do sada je realizovao više od 20 nacionalnih i internacionalnih projekata. Projekti su finansirani od strane kompanije, a sufinansirani su i u okviru različitih evropskih poziva i programa.

Istraživački i razvojni projekti nastavljeni su u 2024. godini i bili su usmjereni na sledeće projekte:

I. Tranfer znanja i tehnologija kroz projekat HORIZONT 2020: „Sljedljivost u vinskoj industriji putem integrisanog obilježavanja tipičnosti, efekata zaštite zdravlja i organoleptičkih osobina“ – TRACEWINDU

U okviru programa HORIZON 2020, projekat TRACEWINDU nastavljen je s ciljem unapređenja sljedljivosti vina kroz integrisano obilježavanje tipičnosti, efekata zaštite zdravlja i organoleptičkih osobina. Ključni cilj projekta je jačanje saradnje i razmjena znanja između industrijskih i istraživačkih institucija. Kolege iz različitih sektora kompanije prošle su jednomjesečna stručna usavršavanja u Argentinu, Španiju, Italiju i Francusku, što je doprinijelo razmjeni znanja, inovacija i najboljih praksi. Jedna od ključnih aktivnosti projekta bila je i ispitivanje efikasnosti biljnih biostimulanasa u suzbijanju plamenjače i pepelnice, u poređenju sa standardnim metodama hemijske zaštite. Fokus istraživanja bio je na sorti Vranac na lokalitetu Dinoš – Kuće Rakića, gdje su rezultati pokazali da biostimulansi smanjuju upotrebu pesticida i poboljšavaju kvalitet vina. Basic+/Complex tretman dao je najbolje rezultate u sadržaju šećera i senzornim osobinama vina. Ovo istraživanje ukazuje na mogućnost smanjenja upotrebe konvencionalnih pesticida, optimizaciju troškova i unapređenje održivosti vinogradarske prakse naše kompanije. Dalja istraživanja će omogućiti preciznije preporuke za njihovu primjenu u zaštiti vinove loze i proizvodnji visokokvalitetnih vina.

II. Istraživanje autohtonih sorti

U okviru istraživanja autohtonih sorti vinove loze, u Sektoru za razvoj i pogonu za mikroviniifikaciju tokom 2024. godine sprovedena su detaljna ispitivanja sorte Žižak i Lisičina, s ciljem utvrđivanja njenog enološkog potencijala i mogućnosti za širu proizvodnju. Sorta Žižak je pokazala stabilne agrobiološke osobine, sa dobrim zdravstvenim stanjem grožđa i minimalnim procentom truleži. Sadržaj šećera i ukupna kiselost ukazuju na dobro balansiranu sirovinu pogodnu za proizvodnju vina. Ispitivan je uticaj različitih selekcionisanih kvasaca na senzorne osobine vina, pri čemu su kvasci Excellence FW i Zymaflore X-16 istakli voćne arome, dok je QA-23 poboljšao strukturu i punoću vina. Senzorna analiza pokazala je izraženo voćni karakter sa notama citrusa, jabuke i bijelog cvijeća. Rezultati potvrđuju potencijal sorte Žižak za dalji razvoj i proizvodnju visokokvalitetnih vina. Nastavak istraživanja biće usmjeren na optimizaciju tehnoloških postupaka u preradi radi valorizacije njenog punog enološkog potencijala.

III. Ispitivanje introdukovanih sorti vinove loze u agroekološkim uslovima Čemovskog polja

U 2024. godini nastavljena su istraživanja introdukovanih sorti vinove loze kako bi se utvrdio njihov potencijal za proizvodnju visokokvalitetnih vina i adaptacija na uslove Čemovskog polja. Cilj je donošenje preporuka za dalju sadnju i obogaćivanje proizvodnog asortimana naše kompanije. Analizirane su agrobiološke karakteristike i tehnološki parametri šest bijelih vinskih sorti: Palava, Fiano, Grillo, Semillon, Grenache Blanc i Greco di Tufo, gajenih na oglednim parcelama Dinoš – Kuće Rakića. Mikroviniifikacija je sprovedena u skladu sa standardizovanim enološkim postupcima. Ovo istraživanje doprinosi razvoju vinogradarstva naše kompanije, pružajući naučno utemeljene preporuke za buduću sadnju i inovativne vinske stilove. Dalja evaluacija omogućiće njihovu eventualnu integraciju u komercijalnu proizvodnju.

IV. Uvođenje sorti otpornih na bolesti - PIWI sorte

Nastavljena su istraživanja PIWI sorti vinove loze otpornih na bolesti, kako bi se ispitala njihova potreba za fungicidima i troškovi hemijske zaštite. U saradnji sa SWG grupom i Biotehničkim fakultetom UCG, podignut je ogledni zasad sa 700 kalemova (sorti Bronner, Muscaris, Sauvignier Gris, Cabernet Cortis, Prior, Cabernet Cantor i Calardis Blanc) i 320 reznica loznih podloga (Teleki 8B, 420A, Paulsen 1103P i Richter 110). Sprovedene su aktivnosti održavanja i zaštite. Nakon stupanja u rod, ispitaće se agrobiološki i enološki potencijal sorti radi preporuka za dalju ekspanziju i održivo vinogradarstvo u našoj kompaniji.

V. Ispitivanje uticaja klimatskih promjena na kvalitet grožđa i vina - NACIONALNI projekat

Sektor za razvoj aktivno učestvuje u nacionalnom istraživačkom projektu koji proučava uticaj klimatskih promjena na vinogradarstvo u Crnoj Gori. Fokus istraživanja je na autohtonim sortama, posebno na Čubrici i Crnom Krstaču. Genetička analiza potvrdila je autentičnost ovih sorti, a dalja istraživanja ukazuju na njihov komercijalni potencijal.

VI. Ispitivanje primjene folijarnog đubriva - FITOSMART

Eksperimentalno istraživanje primjene folijarnog đubriva Fitosmart sprovedeno je na sorti Vranac. Ogled je pokazao da tretirani uzorci imaju veći intenzitet mirisa, bolji ukus i veći sadržaj alkohola u poređenju sa kontrolnim tretmanima. Primjena folijarnog đubriva može imati pozitivan efekat na prinos i kvalitet grožđa.

VII. Sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti u 2024. godini

Sektor za razvoj uspješno je aplicirao na konkurs Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja za sufinansiranje naučnoistraživačkih aktivnosti. Odobrenim sredstvima nabavljeni su poljoprivredni dron DJI Mavic 3 Multispectral za precizno praćenje zasada, monitoring i analizu, SULFOTECH aparat za mjerenje ukupnog i slobodnog sumpora u vinu i laboratorijski pH metar inoLab 7110 SET 4, što je značajno doprinijelo unapređenju kontrole kvaliteta u proizvodnom procesu. Ova investicija omogućava efikasnije upravljanje vinogradarskim resursima i poboljšava tehnološki nadzor proizvodnje, čime se postiže veća preciznost u analizi i optimizaciji procesa.

VIII. Saradnja sa Kućom Maslina u Baru

Tokom 2024. godine ostvarena je saradnja sa Kućom Maslina, predvođenom dr Marijom Markoč, s ciljem unapređenja stručnih kapaciteta zaposlenih i optimizacije proizvodnih procesa u maslinarstvu. Kako je naša kompanija relativno novi akter u ovoj oblasti, a planirano je dalje širenje zasada i buduća sopstvena proizvodnja maslinovog ulja, fokus je bio na stručnom usavršavanju kroz specijalizovane obuke o agrotehničkim i pomotehničkim mjerama, tehnologiji proizvodnje ekstra-djevičanskog maslinovog ulja, pravilnom skladištenju i analizi kvaliteta.

6. MARKETING AKTIVNOSTI KOMPANIJE

U 2024. godini, kompanija je aktivno učestvovala na prestižnim vinskim sajmovima i salonima, predstavila nove proizvode i proslavila značajne jubileje – 60 godina postojanja kompanije i 30 godina od lansiranja Vranca Pro corde..

Na prestižnom takmičenju **Mundus Vini 2024 u Njemačkoj**, vina “Plantaže” osvojila su dvije medalje na 31. ocjenjivanju vina, sa zlatom za Premijer 2015 i srebrom za Vranac Reserve 2015, potvrdivši svoj visoki kvalitet na svjetskoj vinskoj sceni.

Na **Decanter World Wine Awards 2024**, jednom od najuglednijih svjetskih takmičenja, Plantaže su se istakle sa četiri medalje: srebrne za **Premijer 2016**, **Stari Podrum Cuvee 2018** i **Pro Corde 2020**, dok je **Malvazija 2022** osvojila bronz.

Na **Balkans International Wine Competition (BIWC)**, Plantaže su oduševile zlatnim medaljama za Malvaziju 2023, Reserve 2016, Pro Corde 2020 i Epoha 2019, dok su srebrne medalje pripale vinima Stari Podrum Cuvee 2018, Premijer 2016 i Vladika 2020, a bronzom je nagrađen Vranac Barrique 2019.

Na najvećem vinskom takmičenju na svijetu, **AWC Vienna**, Plantaže su ponosno osvojile zlatne medalje za Vladiku 2020, Pro Corde 2021, Stari Podrum Terroir 2018, Reserve 2016, Vranac Barrique 2019 i Epoha 2019 (sa više od 90 poena). Srebro su osvojili Malvazija 2023 i Premijer 2016 (87-90 poena).

Pored osvajanja nagrada, Plantaže su bile prisutne na brojnim sajmovima, kako regionalnim, tako i međunarodnim. Neki od njih su:

- Wine Vision by Open Balkan u Beogradu, najveći vinski sajam u regionu
- Vinski salon Grand Tasting u hotelu Metropol Palace u Beogradu
- Ljetnji beogradski salon vina u Belom dvoru
- Beogradski Salon vina u hotelu Hyatt
- Vinosaur u Banja Luci, najprestižniji sajam vina u BiH
- China International Import Export Fair u Šangaju, jedan od najvećih sajmova u Kini
- Qintien International Wine Expo u Kini

U 2024. godini, nakon uspjeha sa premium vinjakom Stari Podrum XXO, koji je brzo stekao reputaciju zvijezde na tržištu, Plantaže su lansirale novi proizvod u kategoriji jakih alkoholnih pića - Vinjak star 7 godina. Ovaj vinjak je kreiran kao srednji cjenovni rang, odgovarajući potrebama tržišta za kvalitetnim vinjakom pristupačne cijene.

7. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

Kompanija u toku 2024. godine nije vršila otkup sopstvenih akcije, niti namjerava da ih stiče u narednom periodu.

8. POSLOVNE JEDINICE

Kompanija je osnivač i vlasnik sljedećih pravnih lica:

- 13.jul d.o.o. Beograd (učešće 100%)
- 13.jul d.o.o. Sarajevo (učešće 100%)
- Plant-OMP d.o.o. Podgorica (učešće 50%)
- Recomont Podgorica (učešće 20%)

9. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Finansijski instrumenti su sredstva kojima se može trgovati. Mogu se podijeliti na dvije vrste: gotovinske instrumente i derivativne instrumente.

Gotovinski instrumenti su između ostalog akcije, kao osnovne hartije od vrijednosti.

Sopstveni kapital kompanije čini 179.255.993 obične akcije, nominalna vrijednosti je 0,5113€, ukupna vrijednost 91.653.589,22€. Struktura je data u prvom dijelu izveštaja.

Akcije se kotiraju na A listi Montenegroberze. Tržišna vrijednost akcije na dan 31.12.2024. iznosila je 0,19 €.

Kompanija ima ukupnu vrijednost kredita od 15,3 miliona eura, od čega su svi dugoročni, osim jednog overdrafta u iznosu od 0,49 miliona eura. Nakon sprovedenog reprograma kredita tokom 2022. godine, svi krediti se izmiruju u roku od 30 dana. Ne postoji rizik od promjene kamatnih stopa niti drugih povezanih rizika.

10. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

U kompaniji "13. jul Plantaze" iz Podgorice, upravljanje finansijskim rizicima je ključno za očuvanje stabilnosti i održivosti poslovanja. Identifikacija specifičnih finansijskih rizika obuhvata rizike od kamatnih stopa, valutne rizike, kreditne rizike, likvidnosne rizike, kao i rizike vezane za fluktuacije cijena sirovina.

Ciljevi "13. jul Plantaže" u upravljanju finansijskim rizicima uključuju primarno zaštitu kapitala, očuvanje likvidnosti, osiguranje stabilnih prihoda i minimizaciju izloženosti tržišnim rizicima. Ovi ciljevi omogućavaju kompaniji da održi svoju finansijsku poziciju i spremnost na tržišne promjene, kako bi se obezbijedila dugoročna održivost.

Za ostvarivanje postavljenih ciljeva, kompanija koristi različite pristupe i alate. Diverzifikacija portfelja omogućava kompaniji da smanji rizik tržišnih fluktuacija tako što nudi različite proizvode na različitim tržištima i ima više djelatnosti. Ovaj pristup pomaže u stabilizaciji prihoda i smanjenju zavisnosti od samo jedne oblasti, čime se povećava otpornost kompanije na tržišne promjene. Rizici vezani za fluktuacije cijena sirovina se smanjuju ugovaranjem fiksnih cijena sa dobavljačima, kao i održavanje optimalnih zaliha što može pomoći u stabilizaciji troškova. Prodaja zemljišta koje ne utiče na poslovanje i djelatnost kompanije smanjuje kreditni rizik, jer generiše značajne prihode koji se mogu iskoristiti za otplatu dugova prema finansijskim institucijama, smanjenje kamatnog opterećenja, poreskih obaveza i poboljšanje likvidnosti.

U okviru sistema praćenja rizika, "13. jul Plantaze" primjenjuje redovne analize, što omogućava mjerenje efikasnost putem ključnih pokazatelja performansi, koji se stalno prate i ažuriraju.

Kompanija se striktno drži relevantnih zakonskih i regulatornih okvira, osiguravajući tako da svi procesi upravljanja rizikom budu usklađeni sa važećim propisima. Ovo uključuje revizije i konsultacije sa pravnim i finansijskim stručnjacima.

Sistematski pristup koji primjenjuje "13. jul Plantaze" u upravljanju finansijskim rizicima omogućava kompaniji da se uspješno nosi sa tržišnim izazovima i obezbijedi svoje dugoročne ciljeve

11. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA

Postoji mnogo načina kategorizacije finansijskih rizika kompanije. Jedan pristup za ovo se obezbeđuje razdvajanjem finansijskog rizika u četiri široke kategorije:

- rizik cijena: podrazumijeva rizik promjena valutnih kurseva, kamatnih stopa ili cijena proizvoda, gdje bi njihova promjena mogla rezultirati gubicima u poslovanju. Kompanija poslovanje obavlja u zvaničnoj valuti (EUR), tako da rizik valutnih kurseva ne postoji. Kamatne stope na kreditna zaduženja su fiksne ili delimično povezane sa EURIBOR-om, u zavisnosti od ugovora. Nakon dužeg perioda stabilnosti, vrijednost EURIBOR-a je porasla krajem 2022. godine, dok se u 2024. godini stabilizovala. Cijene naših proizvoda su porasle u 2024. godini, što je bio slučaj i sa drugim proizvodima na tržištu, a sve je rezultat inflacije.
- kreditni rizik: rizik da zajmoprimac neće biti u mogućnosti da otplati kredit. Kompanija završila proces reprograma kreditnih obaveza i samim tim smanjila rizik na prihvatljiv nivo.
- rizik likvidnosti: podrazumijeva lakoću kojom kompanija može pretvoriti svoju imovinu u gotovinu ukoliko postoji iznenadna potreba za dodatnim novčanim tokovima. Obrtna sredstva kompanije su značajno veća od kratkoročnih obaveza, što pokazuje koeficijent likvidnosti, pa je ovaj rizik na umjerenom nivou.
- rizik novčanog toka: rizik da gotovina i gotovinski ekvivalenti nisu dovoljni za izmirivanje dospjelih obaveza. Kompanija ima određena kašnjenja u izmirivanju dijela obaveza u zavisnosti od perioda godine, jer je dio priliva sezonskog karaktera.

12. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

U današnjem dinamičnom poslovnom okruženju, 13 jul Plantaže nastoji izgraditi stabilnu i otpornu organizaciju koja je spremna na izazove finansijskih rizika i tržišnih neizvjesnosti. Naš pristup upravljanju rizicima temelji se na jasnim ciljevima i politikama koje osiguravaju dugoročnu održivost i uspjeh kompanije. Podstičemo kulturu svijesti o rizicima među zaposlenima, podržavajući otvorenu komunikaciju i izvještavanje o potencijalnim prijetnjama.

Glavni ciljevi našeg sistema upravljanja rizicima uključuju prepoznavanje i procjenu finansijskih, operativnih i spoljnih rizika koji mogu uticati na naše poslovanje.

U nastavku dajemo aktuelni **Registar rizika** za našu Kompaniju.

R/b	Proces u kojem se rizik pojavljuje	Rizik	Cilj/Proces na koji rizik može da utiče	Vrednovanje i ocjena rizika			Opcija za postupanje sa rizikom	Mjera za postupanje sa rizikom	Prilike	Ponovno vrednovanje			Opcija za postupanje sa rizikom	Mjera za postupanje sa rizikom / Napomena
				V	P	O				V	P	O		
1	Vinogradarsko voćarska proizvodnja	suša	umanjen rod	4	3	12	izmena verovatnoće ili posledice	Popravka podzemnog i nadzemnog cevovoda, produbljivanje bunara.....		3	3	9	eliminisanje izvora rizika	
		kišna godina	umanjen rod	2	4	8	zadržavanje rizika							
		bolesti voća i grožđa	umanjen rod	4	5	20	eliminisanje izvora rizika	potpuna primena zaštite voća i grožđa		4	1	4	rizik je prihvatljiv	Preventivno djelovanje
		stari zasad	umanjen rod	2	2	4	rizik je prihvatljiv							
		Nedostatak radne snage	umanjen rod	3	4	12	izmena verovatnoće ili posledice	Prijem i prekvalifikacija radnika		2	2	4	rizik je prihvatljiv	
		Mehanizacija	umanjen rod	3	2	6	rizik je prihvatljiv							
		Nefunkcionisanje prodaje proizvoda	umanjen rod	2	3	6	rizik je prihvatljiv							
		Klimatske promjene	umanjen rod	3	4	12	rizik je prihvatljiv							

2	Proizvodnja vina i jakih pića	Zastoj u proizvodnji usled kvara opreme koja se eksterno održava	Kašnjenje u planu proizvodnje	2	3	6	deljenje rizika	Ugovor za održavanje opreme sa outsource organizacijom sa posebnim klauzulama za rok popravke						
		Zastoj u proizvodnji usled kvara opreme koja se interno održava	Kašnjenje u planu proizvodnje	3	3	9	deljenje rizika	Izrada planova preventivnog planskog održavanja i njihova primena		2	3	6	rizik je prihvatljiv	
		Zastoj usled nestanka struje	Kašnjenje u planu proizvodnje	1	4	4	rizik je prihvatljiv	Iznalaženje alternativnih izvora snabdevanja		2	3	6	rizik je prihvatljiv	
		Nedostatak stručnih kadrova	Neispunjenje plana proizvodnje	2	3	6	rizik je prihvatljiv	Prijem stručnih kadrova						
		Neispunjenje plana proizvodnje zbog nedovoljnog broja radnika	Kašnjenje u planu proizvodnje	2	3	6	preuzimanje rizika da bi se iskoristila prilika	Organizovanje obuka za zaposlene u proizvodnji						
		Nemogućnost ispunjenja plana proizvodnje usled nedostatka kapaciteta	Kašnjenje u planu proizvodnje	2	3	6	rizik je prihvatljiv	Angažovanje outsource organizacije						
		Umanjena količine sirovine	Smanjenje obima proizvodnje	4	3	12	izmena verovatnoće ili posledice	Iznalaženje alternativnih izvora snabdevanja sirovinom		3	3	9	rizik je prihvatljiv	
		Umanjen kvalitet sirovine	Uticaj na kvalitet proizvoda	4	4	16	rizik je prihvatljiv	Promjena namjene sirovine		4	3	12	izmena verovatnoće ili posledice	
		Eksplzija parnog kotla	Zagađenje životne sredine	4	1	4	Eliminisanje izvora rizika	Pravilno i plansko održavanje postrojenja, kontrola instalacija, redovno etaloniranje mjerno regulacione opreme, adekvatna priprema vode za proces.		1	1	1		

		Neadekvatno skladištenje sirovine i pepela	Zagađenje životne sredine, emisija gasova iznad dozvoljenih vrijednosti	3	3	9	Eliminisanje izvora rizika	Izgradnja skladišta za biomasu i pravilno skladištenje pepela		3	3	9	Rizik je prihvatljiv	Usled nedostatka resursa nije moguće preduzeti mjere za sprečavanje rizika u narednom periodu od minimum 1 godine
		Zapaljenje alkoholnih para	Zagađenje životne sredine	4	1	4	Izmjena vjerovatnoće ili posljedice	Poštovanje uputstva za rad, održavanje instalacija, zabrana korišćenja sredstava za paljenje	Zamjena instalacija, ulaganje u novu opremu	1	1	1	Rizik je prihvatljiv	
		Isticanje/curenje propilen-glikola na sistemu za hlađenje	Zagađenje životne sredine	3	1	3	Eliminisanje izvora rizika	Redovno održavanje i kontrola rada postrojenja	Zamjena instalacija, ulaganje u novu opremu					
		Eksplוזija boca pod pritiskom (kiseonik, acetilen, azot, argon)	Zagađenje životne sredine	3	1	3	Eliminisanje izvora rizika	Obezbjedenje ograđenog i zaštićenog skladišnog prostora	Definisanje zona odgovornosti	1	1	1		
		Curenje naftnih derivata i ulja iz transportnih vozila	Ispuštanje u zemljište	2	3	6	Eliminisanje izvora rizika	Pravilno i plansko održavanje, zabrana ulaska vozila kod kojih se utvdi curenje		1	2	2	Rizik je prihvatljiv	
		Neodgovarajuće rukovanje sa opasnim i neopasnim otpadom, nepoštovanje propisanih pravila prilikom selekcije otpada	Zagađenje životne sredine	1	3	3	Izmjena vjerovatnoće ili posljedice	Postupanje u skladu sa uputstvom za selekciju otpada, izricanje disciplinskih mjera	Izrada uputstva u slici	1	2	2	Rizik je prihvatljiv	
		Ispuštanje CO2 u procesu fermentacije	Emisija u vazduh	2	3	6	Preuzimanje rizika da bi se iskoristila prilika	Uvođenje tehnologije za iskorišćenje CO2		2	1	2	Rizik je prihvatljiv	
		Rizik od kontaminacije bunara sa tehničkom vodom	Negativan uticaj na podzemne vode i ljude	4	1	4	Eliminisanje izvora rizika	Ograditi izvorište i dozvoliti pristup samo ovlašćenim licima		1	1	1	Rizik je prihvatljiv	
		Regulisanje sistema otpadnih voda	Ispuštanje u kanalizaciju bez prečišćavanja	3	4	12	Preuzimanje rizika	Izgradnja postrojenja za tretman otpadnih voda		3	4	12	Rizik je prihvatljiv	Usled nedostatka resursa nije moguće preduzeti mjere za sprečavanje rizika u narednom periodu od minimum 2 godine

		Nedostatak uputstva u vezi sa selektovanjem i razdvajanjem komunalnog otpada	Neselktovan otpad; Negativan uticaj na životnu sredinu	1	3	3	Eliminisanje izvora rizika	Izrada Uputstva za selektovanje komunalnog otpada, postavljanje označenih kanti	Izrada uputstva u slici, disciplinske mjere	1	1	1	Rizik je prihvatljiv	
		Podugovorači ne poštuju sve zahtjeve iz ugovora	Neselektovan otpad; Negativan uticaj na životnu sredinu	1	3	3	Podjela rizika	Stalni nadzor u toku izvođenja radova; penali		1	1	1	Rizik je prihvatljiv	
		Prisustvo rezidua zaštitnih sredstava	Zdravlje potrošača; Zastoj u fermentaciji	2	4	8	Izmena verovatnoće ili posledice	Primena dobrih proizvođačkih praksi; Pravilno određivanje momenta berbe; Kontrola grožđa pre početka berbe; Primena enoloških postupaka koji umanjuju sadržaj rezidua.		2	2	4	Rizik je prihvatljiv	
		Prisustvo mikotoksina	Zdravlje potrošača; Zastoj u fermentaciji	2	4	8	Izmena verovatnoće ili posledice	Upotreba sredstava za zaštitu bilja radi ublažavanja rizika od infekcije u vinogradu; Pravilno određivanje momenta berbe; Kontrola grožđa pre početka berbe; Primena enoloških postupaka koji umanjuju sadržaj mikotoksina.		2	2	4	Rizik je prihvatljiv	
		Prisustvo alergena (enološka sredstva za bistrenje i stabilizaciju vina: lysaozyme, albumin, kazein, želatin)	Zdravlje potrošača	2	5	10	Izmena verovatnoće ili posledice	Upotreba sredstava za bistrenje i stabilizaciju mineralnog i/ili biljnog porekla (proteini graška i krompira); Pravilno deklarisanje proizvoda.		1	2	2	Rizik je prihvatljiv	
		Povišrn sadržaj konzervanasa/alergena (SO ₂ , sorbat)	Zdravlje potrošača	3	3	9	Izmena verovatnoće ili posledice	Pridržavati se zakonskih propisa; kontrola sadržaja konzervanasa pre flaširanja; Pravilno deklarisanje proizvoda.		2	2	4	Rizik je prihvatljiv	
		Prisustvo ostataka sredstava za pranje i dezinfekciju u proizvodu	Zdravlje potrošača	2	2	4	Izmena verovatnoće ili posledice	Pridržavati se planova i uputstava za održavanje higijene		1	1	2	Rizik je prihvatljiv	
		Prisustvo maziva i rashladnih fluida u proizvodu	Zdravlje potrošača	2	2	4	Izmena verovatnoće ili posledice	Upotreba netoksičnih sredstava namenjenih za prehrambenu industriju;		1	1	2	Rizik je prihvatljiv	

		Prisustvo kontaminenata (metal, plastika) koji mogu zaostati u opremi nakon servisiranja.	Zdravlje potrošača	2	2	4	Izmena verovatnoće ili posledice	Pridržavati se uputstva za pokretanje linije nakon dužeg zastoja		1	1	2	Rizik je prihvatljiv	
3	Proizvodnja ribe	bolest ribe	neispunjavanje plana proizvodnje	2	4	8	izmena verovatnoće ili posledice	Opšte i stručne profilaktičke mjere		1	2	2	rizik je prihvatljiv	
		nedostatak mlađi	neispunjavanje plana proizvodnje	1	2	2	rizik je prihvatljiv							
		zagađenje vode	neispunjavanje plana proizvodnje	2	3	6	rizik je prihvatljiv							
		nedostatak stručnih kadrova	neispunjavanje plana proizvodnje	1	2	2	rizik je prihvatljiv							
4	Razvoj	Nemogućnost apliciranja na nacionalne pozive koji se odnose na inovacije i primijenjena istraživanja.	Ograničene mogućnosti korišćenja fondova za inovacije, što direktno utiče na razvojne aktivnosti i unapređenje poslovanja.	3	2	6	Smanjenje vjerovatnoće ili posljedica kroz redovno izmirivanje poreskih i drugih zakonskih obaveza, čime se stiče pravo učešća na konkursima za inovacije.	Iznalaženje drugih prihvatljivih rješenja		1	3	3	rizik je prihvatljiv	Redovna kontrola i pravovremeno izmirivanje svih finansijskih obaveza kako bi se obezbijedilo učešće u nacionalnim programima podrške inovacijama i istraživanjima.
5	Investicije	kvalitet sadnog materijala	eksploatacija zasada	2	4	8	izmena verovatnoće ili posledice	nabavka ili proizvodnja kvalitetnog sadnog materijala		1	3	3	rizik je prihvatljiv	

		Formiranje infrastrukture novih zasada	loš kvalitet zasada	2	3	6	rizik je prihvatljiv							
		kvalitet sirovina za održavanje i podizanje zasada	loš kvalitet zasada	2	3	6	rizik je prihvatljiv							
		pravovremenost nabave nove opreme	kašnjenje procesa	2	4	8	zadržavanje rizika							
6	Održavanje	nedostatak stručnih kadrova	proces održavanja	2	3	6	rizik je prihvatljiv							
		nedostatak opreme	proces održavanja	2	3	6	izmena verovatnoće ili posledice	nabavka opreme						
		nemogućnost obavljanja popravke opreme	proces proizvodnje	3	3	9	izmena verovatnoće ili posledice	angažovanje ousource		3	2	6	rizik je prihvatljiv	
		kvarovi mašina i prevencija	proces proizvodnje	2	4	8	izmena verovatnoće ili posledice	primena planova i aktivnosti preventivnog održavanja		1	4	4	rizik je prihvatljiv	
7	Logistika i nabavka	Kašnjenje u isporuci nabavljenih sirovina	Neispunjenje plana proizvodnje i prodaje	2	3	6	deljenje rizika	Definisanje klauzula za obezbeđenje u ugovorima sa isporučiocima						
		Nemogućnost nabavke sirovina usled stanja na tržištu	Neispunjenje plana proizvodnje i prodaje	1	3	3	zadržavanje rizika	Analiza tržišta sirovina						

		Greška prilikom naručivanja sirovina	Neispunjenje plana proizvodnje i prodaje	2	4	8	izmena verovatnoće ili posledice	Dodatne provere dokumentacije za nabavku pre slanja upita		1	4	4		
		Greška isporučilaca sirovine u pogledu isporučenog asortimana	Neispunjenje plana proizvodnje i prodaje	1	3	3	rizik je prihvatljiv							
		Loš kvalitet nabavljenih sirovina	Neispunjenje plana proizvodnje i prodaje	2	4	8	izmena verovatnoće ili posledice	kontrola narudžbina i definisanje kvaliteta robe		1	2	2	rizik je prihvatljiv	
		nemogućnost nabavke zaštitnih sredstava za voće	umanjenje roda	1	5	5	izmena verovatnoće ili posledice	optimizacija zaliha		1	3	3		
		uslovi skladištenja robe	kvalitet proizvoda	4	4	16	eliminisanje izvora rizika	izgradnja novog skladišta		1	2	2	rizik je prihvatljiv	
		kašnjenje utovara voće	nezadovoljstvo kupaca	2	3	6	izmena verovatnoće ili posledice							
8	Pravni sektor	sistem zapošljavanja sezonske radne snage	funkcionisanje proizvodnje	3	4	12	eliminisanje izvora rizika	Analiza tržišta rada i sklapanje ugovora sa staff lizing organizacijama		3	2	6	rizik je prihvatljiv	
		bezbednost i zdravlje na radu	finansije	1	2	3	rizik je prihvatljiv							
		fizičko tehnička zaštita	imovinski delikti	2	3	6	izmena verovatnoće ili posledice	Uvođenje preventivnih mera		2	2	4		

		Bezbjednost na radu na lokaciji podrum Šipčanić	bezbjednost na radu	4	4	16	izmena verovatnoće ili posledice	Preventivne i mere zaštite na radu		3	4	12	eliminisanje izvora rizika	
9	Finansijske i prodaje	Nedostatak tržišta	Smanjenje kapaciteta ili obustava proizvodnje	1	5	5	rizik je prihvatljiv					0		
		Ugovaranje narudžbine koja premašuje kapacitete proizvodnje	Kašnjenje u proizvodnji i isporuci proizvoda, zadovoljstvo korisnika	2	4	8	deljenje rizika	Dopuna kapaciteta proizvodnje angažovanjem outsource organizacije		2	2	4	rizik je prihvatljiv	
		Nemogućnost finansijske realizacije isporučenih proizvoda	Ispunjenje finansijskog plana	3	4	12	izmena verovatnoće ili posledice	Naplata putem predračuna i defisanje finansijskih klauzula u ugovorima		2	2	4	rizik je prihvatljiv	
		Odustajanje korisnika od preuzimanja već proizvedenih proizvoda	Otežano skladištenje proizvoda	1	3	3	rizik je prihvatljiv							
		Kašnjenje u isporuci proizvoda	Zadovoljstvo korisnika	2	3	6	rizik je prihvatljiv							
10	Opšti rizici	Izmena zakona u oblasti poslovanja	Ukupno poslovanje organizacije	2	3	6	zadržavanje rizika	Subvencije u oblasti zapošljavanja, ...						
		Izmena zakona o lokalnoj samoupravi	Ukupno poslovanje organizacije	1	4	4	zadržavanje rizika	Sklapanje poslovnih aranžmana sa lokalnom samoupravom (slobodna carinska zona, ...)						
		Požar na lokaciji	Ukupno poslovanje organizacije	3	4	12	izmena verovatnoće ili posledice	Potpuna primena BZR i PPZ mera		1	4	4	rizik je prihvatljiv	

		Vanredne situacije (prirodne nepogode, rat, vanredno stanje,...)	Ukupno poslovanje organizacije	1	5	5	zadržavanje rizika							
		Izmena zakona u oblasti finansija	Ukupno poslovanje organizacije	2	3	6	preuzimanje rizika da bi se iskoristila prilika							
		Požar na lokaciji	Ispuštanje u vazduh, vodu i zemljište	1	4	4	Izmjena vjerovatnoće ili posljedice	Potpuna primjena BZR i PPŽ mjera		1	2	2	Rizik je prihvatljiv	
		Zemljotres	Zagađenje životne sredine	2	4	8	Rizik je prihvatljiv							
		Kazne zbog kršenja zakona i propisa iz oblasti zaštite životne sredine	Finansijske posljedice i gubitak reputacije	2	3	6	Izmjena vjerovatnoće ili posljedice	Praćenje i primjena zakonskih propisa		1	1	1	Rizik je prihvatljiv	
		Rizik od neusaglašenosti sa zakonskim propisima i zahtjevima regulatornih tijela	Nesprovođenje redovnih aktivnosti u oblasti zaštite životne sredine	3	2	6	Izmjena vjerovatnoće ili posljedice	Blagovremeno sprovođenje svih zahtijevanih mjerenja, dostavljanje izvještaja i dobijanje dozvola		1	1	1	Rizik je prihvatljiv	
		Nepreduzimanje mjera za sprječavanje ili onemogućavanja zagađenja	Zagađenje životne sredine	1	4	4	Eliminisanje izvora rizika	Bolje razumijevanje, upoznavanje sa kaznama i podsticanje dijaloga		1	1	1		
		Krivično djelo izazivanja opšte opasnosti	Zagađenje životne sredine	1	4	4	Eliminisanje izvora rizika	Kontrola i evidencija ulaska nezaposlenih lica		1	2	2		
V-vjerovatnoća; P-posledica, O-konačna ocjena rizika (V x P = O) Datum : 09.07.2024														

